

Enterotoxikózy

Stafylokoková enterotoxikóza

U nás patří k nejčastějším otravám z potravin. Vyvolává ji termostabilní toxin *Staphylococcus aureus*. Bakterie snese 20 minut varu. Existuje pět typů toxinů (A–E).

Zdrojem nákazy mohou být lidé pracující s potravinami mající bakterii v nosohltanu nebo panaricium a hlavně potraviny, které se nechávají uležet nebo se podávají ohřáté (smetana, cukrovinky, sekaná, paštiky).

Klinický obraz

Onemocnění začíná brzy (1–6 hodin) po požití kontaminované stravy. Přichází úporné zvracení, průjem, křeče v břiše a bolesti hlavy. Stafylokoková enterotoxikóza probíhá bez teplot. Prudký počátek vyděsí (zvláště propukne-li onemocnění u více lidí najednou), mizí však do 24 hodin (tj. benigní průběh).

Terapie

Perorální rehydratace.

Alimentární otravy toxiny *Bacillus cereus*

Produkují dva toxiny. Jeden má krátkou inkubační dobu, ten druhý delší.

Typ s termostabilním toxinem má krátkou inkubační dobu. Produkuje toxin do výrobků, které se přehřívají (těstoviny, předvařená rýže). Termolabilní toxin je produkován bakterií přímo ve střevě (z masa, mléka a zeleniny).

Klinický obraz

1–6 hodin po jídle přichází nevolle a zvracení, bolesti v břiše (k průjmu dojde asi u třetiny nakažených). Příznaky termolabilního toxinu se dostávají po 8–16 hodinách (vodnaté průjmy bez horečky, zvracení je málokdy).

Terapie

Obě otravy *Bacillus cereus* jsou benigní a odezní.

Otrava toxinem *Clostridium perfringens* typu A

Především v zimě a na jaře, po snědení pokrmů s masovou omáčkou hovězího nebo drůbežího masa. Termolabilní toxin, vzniká v tenkém střevě.

Klinický obraz

Po 8–16 hodinách přichází značné bolesti břicha a krátce poté průjmy. Horečka a zvracení nebývá. Průjmy jsou sice četné, ale onemocnění je benigní.

Terapie

Postačí rehydratace, do několika dnů potíže odezní.

Odkazy

Související články

- Enterotoxiny
- Antidiarika

Zdroj

- BENEŠ, Jiří. *Studijní materiály* [online]. [cit. 2010]. <<http://jirben.wz.cz>>.

Použitá literatura

- HAVLÍK, Jiří, et al. *Infektologie*. 2. vydání. Praha : Avicenum, 1990. 393 s. ISBN 80-201-0062-8.

- LOBOVSKÁ, Alena. *Infekční nemoci*. 1. vydání. Praha : Karolinum, 2001. 263 s. ISBN 80-246-0116-8.